

**БИБЛИОГРАФИЯ НАУЧНЫХ
И УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИХ ТРУДОВ А.А. ТОРТИКИ**

**BIBLIOGRAPHY OF SCIENTIFIC
AND ACADEMIC WORKS OF A.A. TORTIKA**

1. К вопросу о численности населения Великой Болгарии Кубрата / А. А. Тортика // Болгаристика в системе общественных наук: опыт, уроки, перспективы: тез. докл. и сообщ. второй Всесоюз. конф. по болгаристике (2 Дринов. чтений), 5–7 февр. 1991 г.: доп. вып. / Харьк. гос. ун-т [и др.]. — Харьков, 1991. — С. 4–5.
2. Методика использования персональных ЭВМ для учета и научной каталогизации музейных фондов: учеб. Пособие / Х. В. Раковский, Н. В. Радомская, Б. М. Смоляницкий, А. А. Тортика, А. В. Легейда; Харьк. гос. ин-т культуры. — Харьков, 1991. — 49 с.
3. Екологія кочового господарства як джерело історичного знання / О. О. Тортіка // Конференція професорсько-викладацького складу та студентів за підсумками науково-творчої роботи за 1991 р.: тези доп. / Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1992. — С. 36–38.
4. Опыт исчисления населения по материалам раннесредневекового могильника у с. Красная Горка / А. А. Тортика // История и археология Слободской Украины: тез. докл. и сообщ. Всеукр. конф., посвящ. 90-летию XII Археол. съезда / Харьк. гос. ун-т [и др.]. — Харьков, 1992. — С. 202–204.
5. Відтворення традиційного кочового господарства / О. О. Тортіка // Проблеми музеєзнавства та історичного краєзнавства: тези доп. наук. конф., 18–19 трав. 1993 р. / Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1993. — С. 33–34.
6. Землепользование в развитом кочевом скотоводческом обществе / А. А. Тортика // Социально-экологические проблемы сельскохозяйственного производства: тез. докл. науч.-практ. конф., 26 мая 1993 г. / Харьк. гос. аграр. ун-т им. В. В. Докучаева. — Харьков, 1993. — С. 28–29.

7. Некоторые эколого-демографические и социальные аспекты истории кочевых обществ / А. А. Тортика, В. К. Михеев, Р. И. Кортиев // *Этногр. обозрение*. — 1994. — № 1. — С. 49–62.
8. Проблеми етногенезу проболгарських племен Дніпро-Донського межиріччя у VII–X ст. / О. О. Тортіка, А. О. Суржко // *Проблеми збереження та відновлення історичної пам'яті: тези доп. третьої наук. конф. з питань музеєзнавства та іст. краєзнавства, 24–25 трав. 1994 р.* / Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1994. — С. 66–67.
9. Археологическая культура как понятие и некоторые тенденции современной археологии / В. К. Михеев, А. А. Тортика // *Історична наука на порозі XXI століття: підсумки та перспективи: матеріали Всеукр. наук. конф. (м. Харків, 15–17 листоп. 1995 р.)* / Харків. держ. ун-т [та ін.]. — Харків, 1995. — С. 60–65.
10. Історія протоболгар Дніпро-Донського межиріччя: проблеми періодизації / О. О. Тортіка // *Проблеми збереження та відновлення історичної пам'яті: тези доп. третьої наук. конф. з питань музеєзнавства та іст. краєзнавства, 23–24 трав. 1995 р.* / Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1995. — С. 105–106.
11. Музеєзнавство: комплексна навч. програма для студентів ф-ту культурології за спец. «Музейна справа і охорона пам'яток історії та культури» / Л. П. Велика, О. М. Єлагіна, М. М. Каністратенко, Н. С. Мартем'янова, В. М. Ряполов, Б. М. Смоляницький, О. О. Тортіка, Г. Й. Чернявський; Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1996. — 44 с.
12. Некоторые проблемы этнической истории и археологии протоболгар / А. А. Тортика // *Болгарский ежегодник / Межресп. науч. ассоц. болгаристов [и др.]*. — Харьков; София, 1996. — Т. 2. — С. 37–48.
13. Новый взгляд на маршрут перекочевков в Великой Болгарии Кубрата / А. А. Тортика // *Проблемы истории и археологии Украины: к 140-летию со дня рождения акад. Д. И. Багалея: тез. докл. науч. конф., 16–18 апр. 1997 г.* / Харьк. обл. ист.-археол. о-во [и др.]. — Харьков, 1997. — С. 66–67.
14. Вступ до спеціальності: програма курсу для істориків-музеєзнавців / О. О. Тортіка. — Харків: ХДАК, 1998. — 18 с.
15. Наукове комплектування, облік та зберігання музейних фондів: навч.-метод. матеріали з курсу / Харків. держ. акад. культури, Каф. історії України та музеєзнавства; уклад. О. О. Тортіка. — Харків: ХДАК, 1998. — 37 с.
16. Науково-дослідна діяльність музею: навч.-метод. матеріали / Харків. держ. акад. культури, Каф. історії України і музеєзнавства; уклад. О. О. Тортіка. — Харків: ХДАК, 1998. — 27 с.

17. Основи археології: програма курсу / Харків. держ. акад. культури, Каф. історії України та музеєзнавства; уклад. О. О. Тортика. — Харків: ХДАК, 1998. — 52 с.
18. Охорона, використання та пропаганда позамузейних пам'яток історії та культури: програма курсу для спец. «Музейна справа та охорона пам'яток історії і культури» / Харків. держ. акад. культури, Каф. історії України та музеєзнавства; уклад. О. О. Тортика. — Харків: ХДАК, 1998. — 27 с.
19. Пастбища и их использование в традиционном скотоводческом хозяйстве кочевых народов Евразии I–II тыс. н. э. / Тортика А. А. // Актуальні проблеми сучасної науки у дослідженнях молодих вчених м. Харкова: [зб. ст.] / М-во освіти України, Голов. упр. з гуманіт. та соц. питань [та ін.]. — Харків, 1998. — С. 124–127.
20. Средние размеры стада как основной экологический, экономический и социальный показатель традиционного кочевого общества / Тортика А. А. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: [зб. наук. пр. молодих вчених] / Харків. держ. ун-т. — Харків, 1998. — С. 168–174. — Бібліогр.: 21 назв.
21. Історична географія та населення Великої Болгарії (630–660 рр. н. е.): методика дослідження кочових суспільств середньовіччя: автореф. дис. ... канд. іст. наук: спец. 07.00.02 «Всесвіт. історія». — Харків, 1999. — 19 с.
22. Особливості менталітету ранньосередньовічних кочівників Східної Європи (IV–VI ст. н. е.) / О. Тортика // Східний світ. — 1999. — № 1/2: Етноп.: до 80-річчя акад. О. Пріцака. — С. 270–278. — Бібліогр.: 13 назв.
23. Преодоление водных преград кочевыми народами Евразии I–II тыс. н. э.: опыт систематизации / А. А. Тортика // Вісн. Харків. держ. ун-ту. — Харків, 1999. — № 441: Історія, вип. 31. — С. 32–44.
24. Использование деловых игр в процессе подготовки историков-музееведов / Тортика А. А., Лобанова-Гулак М. В. // Університетська освіта України XXI століття: проблеми, перспективи, тенденції розвитку: тези доп. міжнар. наук.-практ. конф., 15–16 груд. 2000 р. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна [та ін.]. — Харків, 2000. — С. 188–189.
25. Историческая география Хазарского каганата и экологически возможная численность населения кочевых хазар (середина VII — середина X вв.) / В. К. Михеев, А. А. Тортика // Вісн. Міжнар. Соломонового ун-ту. — Київ, 2000. — [Вип.] 3: Юдаїка. — С. 146–168. — Бібліогр.: 39 назв.
26. Археология: программа курса и метод. указания / В. К. Михеев, А. А. Тортика // Историческое образование: программы общих курсов и метод. указания: для студентов дистанц. формы обучения / Харьк. нац. ун-т им. В. Н. Каразина. — Харьков, 2001. — Т. 1. — С. 49–64.

27. «Евразийство» в современной номадистике: возможности использования в позитивном научном исследовании (методология или идеология) / Тортика А. А. // V Сходознавчі читання А. Кримського: тези доп. міжнар. наук. конф., м. Київ, 10–12 жовт. 2001 р. / НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Кримського. — Київ, 2001. — С. 99–101.
28. Историческая география Великой Болгарии Кубрата (630–660 гг. н. э.) / Александър Тортика // *Анали*. — 2001. — № 3/4. — С. 68–82.
29. Концепция истории Хазарского каганата Л. Н. Гумилева: опыт критического анализа / В. К. Михеев, А. А. Тортика // *Материалы Восьмой ежегодной международной междисциплинарной конференции по иудаике / Центр науч. работников и преподавателей иудаики в вузах «Сэфер» [и др.]*. — М., 2001. — Ч. 1. — С. 149–178. — (Академическая серия; вып. 8). — Библиогр.: 71 назв.
30. Методика эколого-демографического исследования традиционных кочевых обществ Евразии / А. А. Тортика, В. К. Михеев // *Средневековые древности евразийских степей*. — Воронеж, 2001. — Вып. 15. — С. 141–161. — (Археология восточно-европейской лесостепи). — Библиогр.: 94 назв.
31. Особливості менталітету ранньосередньовічних кочівників Східної Європи / О. О. Тортіка // *Східний світ: ЕТΥΜΟΝ: до 80-річчя акад. О. Пріцака*. — 2001. — № 1/2. — С. 270–271.
32. Проблема полифункциональности и междисциплинарности в формировании теоретических основ современной музеологии / А. А. Тортика, М. В. Лобанова // *175 лет Керченскому музею древностей: Материалы междунар. конф. / Керч. ист.-культур. заповедник*. — Керчь, 2001. — С. 169–172.
33. Протоболгарские погребения Подонья и Придонецья VIII–X вв.: проблема поливариантности обряда и этноисторической интерпретации / В. С. Аксенов, А. А. Тортика // *Степи Европы в эпоху Средневековья / НАН Украины, Ин-т археологии, Донец. нац. ун-т*. — Донецк, 2001. — Т. 2: Хазарское время. — С. 191–218. — (Тр. по археологии).
34. Восточнославянские племена Днепровского Левобережья, Подонья–Придонецья в контексте хазарской истории: этнополитическая модель взаимоотношений / А. А. Тортика // *Хазарский альманах / Междунар. Соломонов ун-т, Междунар. центр хазароведения, Восточноукр. фил.* — Харьков, 2002. — Т. 1. — С. 140–150. — Библиогр.: 52 назв.
35. Деловые игры к учебному курсу «Научное комплектование, учёт и хранение музейных фондов»: учеб.-метод. пособие / А. А. Тортика. — Харьков: ХГАК, 2002. — 58 с.
36. «Евразийство» в современной номадистике: возможности использования в позитивном научном исследовании / А. А. Тортика // *Сходознавство: [зб. ст.] / НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Кримського*. —

- Київ, 2002. — [Вип.] 17/18. — С. 103–111. — (Бібліотечка журналу «Східний світ»). — Библиогр.: 22 назв.
37. Евреи и иудаизм в Хазарском каганате: к вопросу о формулировке современной научной концепции хазарской истории / В. К. Михеев, А. А. Тортика // Хазары: второй Междунар. коллоквиум: тезисы / Центр науч. работников и преподавателей иудаики в вузах «Сэфер» [и др.]. — М., 2002. — С. 68–70.
38. Использование произведений художественной литературы в изучении и преподавании истории материальной культуры европейского еврейства / Александр Тортика // Доля єврейської духовної та матеріальної спадщини в ХХ столітті: матеріали ІХ міжнар. наук. конф. «Єврейська історія та культура в країнах Центр. та Сх. Європи», 28–30 серп. 2001 р.: зб. наук. пр. / Ін-т юдаїки, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. — Київ, 2002. — С. 113–115.
39. К вопросу об исторической интерпретации легенды о переправе «гунов» через Боспор Киммерийский / Тортика А. А. // Боспор Киммерийский, Понт и варварский мир в период античности и средневековья: [сб. науч. материалов III Боспор. чтений, г. Керчь, 20–23 мая 2002 г.] / НАН Украины, Центр археол. исслед. Крым. отд-ния Ин-та востоковедения, Керч. ист.-культур. заповедник. — Керчь, 2002. — С. 239–241.
40. «Киевское письмо» хазарских евреев: к проблеме критики содержания источника / А. А. Тортика // Материалы по археологии, истории и этнографии Таврии: [сборник] / НАН Украины, Крым. отд-ние Ин-та востоковедения им. А. Е. Крымского, Центр археол. исслед. — Симферополь, 2002. — Вып. 9. — С. 535–542. — Библиогр.: 16 назв.
41. Національне питання в рамках музейного педагогічного процесу: проблема самоідентифікації і культурного інтегрування народів України / Лобанова М. В., Тортика О. О. // Сьомі Сумцовські читання: зб. матеріалів наук. конф. з міжнар. участю «Історія та археологія Слобожанщини в музеях Харківщини: до 100-річчя відкриття Салтівської культури», 12 квіт. 2001 р. / Харків. облдержадмін, Упр. культури, Харків. іст. музей. — Харків, 2002. — С. 58–61.
42. Проблема посідання кочівників та особливості її вирішення в радянський період розвитку історичної науки / О. О. Тортика // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр. — Харків, 2002. — Вип. 10. — С. 11–20. — Бібліогр.: 27 назв.
43. Проект музея иудаики Международного центра хазароведения Восточнoукраинского филиала МСУ: планы, возможности и перспективы / М. В. Лобанова, А. А. Тортика // Вісн. Міжнар. Соломонового ун-ту. — Київ, 2002. — [Вип.] 8: Юдаїка. — С. 72–85. — Библиогр.: 21 назв.

44. Работоторговля в Восточной Европе в период существования Хазарского каганата / Тортика А. А. // VI Сходознавчі читання А. Кримського: тези доп. міжнар. наук. конф., м. Київ, 30–31 жовт. 2002 р. — Київ, 2002. — С. 197–201.
45. Феномен кочевой культуры / А. А. Тортика // Духовна культура в інформаційному суспільстві: матеріали міжнар. наук.-теорет. конф., 24–25 січ. [2002 р.] / Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2002. — С. 76–77.
46. Экологически возможная численность кочевого населения Великой Болгарии (Старой Болгарии, Болгарии Кубрата) — вторая–третья четверть VII в. н. э. / Тортика А. А. // Сурож, Сугдея, Солдайя в истории и культуре Руси–Украины: материалы науч. конф. (16–22 сент. 2002 г.) / Нац. заповедник «София Киевская». — Киев; Судак, 2002. — С. 249–252.
47. Боспор Киммерийский в хазарское время: по данным арабо-персидских и хазаро-еврейских авторов / А. А. Тортика // Боспор Киммерийский и варварский мир в период античности и средневековья: материалы IV Боспорских чтений, г. Керчь, 20–24 мая 2003 г. / НАН Украины, Центр археол. исслед. Крым. отд-ния Ин-та востоковедения, Керч. ист.-культур. заповедник. — Керчь, 2003. — С. 267–269.
48. Військова справа протоболгарських племен Східної Європи у дохазарські часи (V–VII ст. н. е.) / О. О. Тортіка // Східний світ. — 2003. — № 4. — С. 98–108. — Бібліогр.: 41 назв.
49. Две тенденции в современной работе музеев исторического профиля: «реформация» и «контрреформация» в музейной экспозиции / А. А. Тортика, М. В. Лобанова // Восьмі Сумцовські читання: зб. матеріалів наук. конф., присвяч. 100-річчю XII Археол. з'їзду, 12 квіт. 2002 р. / Харків. облдержадмін., Упр. культури, Харків. іст. музей. — Харків., 2003. — С. 64–66.
50. Иудео-хазарский период истории Хазарского каганата: к продолжению критики концепции Л. Н. Гумилёва / А. А. Тортика // Хазарский альманах. — Киев; Харьков; Москва: Мосты культуры, 2003. — Т. 2. — С. 109–117.
51. К вопросу об истории изучения традиционной материальной культуры еврейского населения Восточной Европы в конце XIX — начале XX вв. / Александр Тортика // Єврейська історія та культура кінця XIX — початку XX ст.: зб. наук. пр.: матеріали X міжнар. наук. конф. «Єврейська історія та культура в країнах Центр. та Сх. Європи», 28–30 серп. 2002 р. / Ін-т юдаїки, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. — Київ, 2003. — С. 119–126.
52. К вопросу об исторической интерпретации легенды о переправе гуннов через Босфор Киммерийский / А. А. Тортика // Боспорские

- исследования: [сборник.] / НАН Украины, Крым. отд-ние Ин-та востоковедения им. А. Е. Крымского, Центр археол. исслед. — Симферополь, 2003. — Вып. 3. — С. 62–72.
53. «Климаты» Константина Багрянородного и Северо-Западная Хазария: проблема локализации и идентификации / Тортика А. А. // VII Сходознавчі читання А. Кримського: тези доп. міжнар. наук. конф., м. Київ, 4–5 черв. 2003 р. / НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Ю. Кримського. — Київ, 2003. — С. 139–141.
54. Социально-политическая и военная структура населения Северо-Западной Хазарии (VIII–X вв.) / А. А. Тортика // Соціокультурні комунікації в інформаційному суспільстві: матеріали міжнар. наук. конф., 21–22 листоп. 2003 р. / Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2003. — С. 44–45.
55. Феномен поліетнічності на прикладі салтівської археологічної культури хозарського часу у VIII–X ст.: історико-методологічний аспект / О. О. Тортика // Восьмі Сумцовські читання: зб. матеріалів наук. конф., присвяч. 100-річчю XII Археол. з'їзду, 12 квіт. 2002 р. / Харків. облдержадмін., Упр. культури, Харків. іст. музей. — Харків, 2003. — С. 23–25.
56. Археологічна практика: програма / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. історії України та музеєзнавства; [уклад.: О. О. Тортика, В. М. Ряполов]. — Харків: ХДАК, 2004. — 7 с.
57. Боспор Киммерийский в Хазарское время по данным арабо-персидских и хазаро-еврейских авторов / Тортика А. А. // Боспор. исслед. / НАН Украины, Крым. отд-ние Ин-та востоковедения им. А. Е. Крымского [и др.]. — Симферополь; Керчь, 2004. — Вып. 5. — С. 362–388.
58. «Дев'ять кліматів» Костянтина Багрянородного та північно-західна Хозарія: проблема локалізації й ідентифікації / О. О. Тортика // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр. — Харків, 2004. — Вип. 12/13. — С. 33–43. — Бібліогр.: 21 назва.
59. Династические браки как элемент внешней и внутренней политики Хазарского государства / Александр Тортика // Иудеи и хазары. Археология. Караимы в Восточной Европе. Неашкеназские еврейские общины: тез. докл. одиннадцатой ежегод. междунар. конф. по иудаике, 3–5 февр. 2004 г. — [М.], 2004. — С. 2–4.
60. До питання про характер хозарської присутності у Дніпро-Донському межиріччі наприкінці VII — на початку VIII ст. / О. О. Тортика // Історичний журнал. — 2004. — № 8. — С. 115–125.
61. К вопросу о характере хазарского присутствия в Днепро-Донском междуречье в конце VII — начале VIII вв. / Тортика А. А. // VIII Сходознавчі читання А. Кримського: тези доп. міжнар. наук. конф., м. Київ, 2–3 черв. 2004 р. / НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Кримського. — Київ, 2004. — С. 157–160.

62. Наукове комплектування, облік та зберігання музейних фондів: програма та навч.-метод. матеріали до курсу / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. історії України та музеєзнавства; [уклад. О. О. Тортіка]. — Харків: ХДАК, 2004. — 33 с.
63. Основи археології: програма та навч.-метод. матеріали до курсу / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. історії України та музеєзнавства; [уклад. О. О. Тортіка]. — Харків: ХДАК, 2004. — 29 с.
64. Охорона, використання та пропаганда позамузейних пам'яток історії і культури: програма та навч.-метод. матеріали до курсу / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. історії України та музеєзнавства; [уклад. О. О. Тортіка]. — Харків: ХДАК, 2004. — 26 с.
65. Работорговля в Восточной Европе в период существования Хазарского каганата. Ч. 1 / А. А. Тортіка // Східний Світ. — 2004. — № 2. — С. 98–118.
66. Работорговля в Восточной Европе в период существования Хазарского каганата. Ч. 2 / А. А. Тортіка // Східний Світ. — 2004. — № 3. — С. 76–88.
67. Река Буртас средневековых восточных авторов: проблема локализации и идентификации / А. А. Тортіка // Проблемы истории и археологии Украины: материалы V междунар. науч. конф. — Харьков: ХНУ, 2004. — С. 88–89.
68. «Река славян» в системе географических реалий Восточной Европы в VIII–X вв.: по данным средневековых арабо-персидских авторов / Тортіка А. А. // Боспор Киммерийский и варварский мир в период античности и средневековья. Этнические процессы: сб. науч. материалов V Боспор. чтений, Керчь, 20–24 мая 2004 г. / НАН Украины, Крым. отд-ние Ин-та востоковедения [и др.]. — Керчь, 2004. — С. 370–374.
69. Соціально-політична та військова структура населення Північно-Західної Хозарії (VIII–X ст.): досвід історичної реконструкції / О. О. Тортіка // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр. — Харків, 2004. — Вип. 14. — С. 29–40. — Бібліогр.: 32 назви.
70. Фондова робота музеїв: програма практикуму / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. історії України та музеєзнавства; [уклад.: М. В. Лобанова-Гулак, О. О. Тортіка]. — Харків: ХДАК, 2004. — 8 с.
71. Этносоциальная природа русов (росов, руси): по данным раннесредневековых авторов (IX–X вв.) / А. А. Тортіка // Інформаційно-культурологічна та мистецька освіта: стан і перспективи: матеріали міжнар. наук. конф., 12–13 жовт. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2004. — С. 155–157.

72. Война «царя» русов Хельгу и «баликчи» хазар Песаха по данным Текста Шехтера: геополитический аспект / Тортика А. А. // Боспор Киммерийский и варварский мир в период античности и средневековья. Периоды дестабилизаций, катастроф: VI Боспор. чтения, Керчь, 2005 г.: [сб. материалов конф.] / НАН Украины, Крым. отд-ние Ин-та востоковедения [и др.]. — Керчь, 2005. — С 295–299.
73. Вступ до спеціальності: (музейна справа та охорона пам'яток історії і культури): програма курсу / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. історії України і музеєзнавства; [уклад.: М. В. Лобанова, О. О. Тортіка]. — Харків: ХДАК, 2005. — 14 с.
74. Династические браки как элемент внешней и внутренней политики Хазарского государства / А. А. Тортика // Східний світ. — 2005. — № 1. — С. 90–106.
75. Евреи и иудаизм в Хазарском каганате: к вопросу о формулировке современной научной концепции хазарской истории / Михеев В. К., Тортика А. А. // Хазары. Евреи и славяне / [редкол.: В. Петрухин и др.]. — Иерусалим; М., 2005. — Т. 16. — С. 175–184.
76. Євреї в Хозарському каганаті та Київській Русі / О. Тортика // Нариси з історії та культури євреїв України / [упоряд. та ред.: Л. Фіндберг, В. Любченко]. — Київ, 2005. — С. 17–37. — (Серія «Бібліотека Інституту юдаїки»).
77. Лесостепное Подонье-Придонецье и Горный Крым в хазарское время: опыт сравнительного анализа / Тортика А. А. // Материалы по археологии, истории и этнографии Таврии / Нац. акад. наук Украины, Крым. отд-ние Ин-та востоковедения им. А. Е. Крымского, Центр археол. исслед. — Симферополь, 2005. — Вып. 11. — С. 459–489.
78. Локализация бургасов арабо-персидских авторов и Подонье-Придонецье в VIII–IX вв. / Тортика А. А. // IX Сходознавчі читання А. Кримського: тези доп. міжнар. наук. конф., м. Київ, 1–2 черв. 2005 р. / НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Кримського. — Київ, 2005. — С. 96–98.
79. Неопубликованная рукопись А. П. Ковалевского: тернистый путь научного творчества / А. А. Тортика // Хазарский Альманах. — Киев; Харьков: Мосты культуры, 2005. — Т. 4. — С. 177–181.
80. Північно-Західна Хозарія, бургаси, Мордва: проблема господарсько-культурної й етнічної ідентифікації / О. О. Тортіка // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр. — Харків, 2005. — Вип. 16. — С. 4–16. — Бібліогр.: 36 назв.
81. Раскопки селища салтово-маяцкой культуры у с. Металловка (2003–2004 гг.) / Колода В. В., Ряполов В. М., Тортика А. А. // Археологічні дослідження в Україні 2003–2004 рр.: зб. наук. пр. / НАН України. — Київ, 2005. — Вип. 7. — С. 176–178. — Бібліогр.: 5 назв.

82. «Река славян» в системе географических реалий Восточной Европы в VIII–X вв. (по данным средневековых арабо-персидских авторов) / Тортика А. А. // Боспорские исследования / НАН Украины, Крым. отделение Ин-та востоковедения им. А. Е. Крымского [и др.]. — Симферополь; Керчь, 2005. — Вып. 9. — С. 221–250.
83. «Река славян» (нахр-ас-сакалиба) в системе географических реалий Восточной Европы: по данным средневековых мусульманских авторов / Мария Лобанова-Гулак, Александр Тортика // Ислам і Україна: роботи учасників Першого Всеукр. ім. А. Кримського конкурсу ісламознав. дослідж. молодих учених / Ислам. громад. культ. центр м. Києва. — Київ, 2005. — С. 155–174. — Библиогр.: с. 172–174.
84. Розташування бургасів арабо-персидських авторів: до реконструкції історичної географії Східної Європи в хазарські часи (VIII–X ст.) / О. О. Тортика // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр. — Харків, 2005. — Вип. 17. — С. 37–49.
85. Северо-Западная Хазария, бургасы, мордва: проблема хозяйственно-культурной и этнографической идентификации / А. А. Тортика // Тезисы докладов 12-й ежегодной Международной конференции по иудаике. — М., 2005. — С. 16–20.
86. Северо-западная Хазария в военно-политической системе Хазарского каганата: к постановке проблемы / А. А. Тортика // Степи Европы в эпоху средневековья: сб. науч. тр. — Донецк: ДГУ, 2005. — Т. 4. — С. 7–16.
87. Доно-Донецкий речной путь, лесостепное Придонецье и византийская Таврика в VIII–X вв.: характер и направления торговых связей / Тортика А. А. // Боспор Киммерийский и варварский мир в период античности и средневековья. Ойкос: VII Боспор. чтения, Керчь, 2006 г.: [сб. материалов конф.] / НАН Украины, Крым. отделение Ин-та востоковедения [и др.]. — Керчь, 2006. — С. 282–286.
88. Некоторые факторы речного судоходства в Восточной Европе в VIII–X вв. и Доно-Донецкий торговый путь / Тортика А. А. // X Сходознавчі читання А. Кримського, присвячені 135-річчю з дня народження А. Ю. Кримського: тези доп. міжнар. наук. конф., м. Київ, 5–6 жовт. 2006 р. / НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Кримського. — Київ, 2006. — С. 191–193.
89. «Остров базилов» и «семидесятирукавный Атил» «Армянской Географии»: проблема локализации / Тортика А. А. // Восточная Европа в древности и средневековье. Восприятие, моделирование и описание пространства в античной и средневековой литературе: XVIII Чтения памяти чл.-кор. АН СССР Владимира Терентьевича Пашуто, Москва, 17–19 апр. 2006 г.: материалы конф. / РАН, Ин-т всеобщей истории. — М., 2006. — С. 197–202.

90. Розташування бургасів арабо-персидських авторів: до реконструкції історичної географії Східної Європи в хазарські часи (VII–X ст.) / О. О. Тортіка // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр. — Харків, 2006. — Вип. 17. — С. 37–49. — Бібліогр.: 40 назв.
91. Северо-Западная Хазария в контексте истории Восточной Европы (вторая половина VII — третья четверть X вв.): монография / А. А. Тортіка; Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков: ХГАК, 2006. — 555 с.
92. Торговля с мусульманскими странами в Восточной Европе в VIII–X вв., Доно-Донецкий торговый путь и Северо-Западная Хазария: проблемы и мнения / А. А. Тортіка // Материалы Тринадцатой ежегодной международной междисциплинарной конференции по иудаике. — М., 2006. — Вип. 20. — С. 319–340.
93. Алано-болгарське населення Північно-Західної Хазарії в етносоціальному та геополітичному просторі півдня Східної Європи: автореф. дис. ... д-ра іст. наук: спец. 07.00.02 «Всесвіт. історія». — Харків, 2007. — 36 с.
94. Военно-политическая и социальная структура алано-болгарского населения лесостепного Подонья–Придонецья в Хазарское время (конец VIII — начало X века) / Тортіка А. А. // Восточная Европа в древности и средневековье. Политические институты и верховная власть: XIX Чтения памяти чл.-кор. АН СССР В. Т. Пашуто, Москва, 16–18 апр. 2007 г.: материалы конф. / РАН, Ин-т всеобщей истории. — М., 2007. — С. 267–272.
95. Історія Північно-Західної Хазарії в дореволюційній та ранній радянській (1920–1940 рр.) історіографії: підходи та методи / О. О. Тортіка // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр. — Харків, 2007. — Вип. 21. — С. 43–50. — Бібліогр.: 31 назва.
96. К изданию шестого тома Хазарского альманаха / А. А. Тортіка // Хазарский альманах: [сб. науч. тр. в честь 70-летия В. К. Михеева] / НАН Украины, Ин-т востоковедения им. А. Крымского [и др.]. — Киев; Харьков, 2007. — Т. 6. — С. 5–6.
97. Культурологія і соціальні комунікації — нові галузі наукових досліджень в Україні / І. О. Давидова, М. В. Дяченко, В. О. Ільганаєва, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, Н. М. Кушнарєнко, С. В. Потрашков, В. М. Ряполов, А. А. Соляник, Л. В. Стародубцева, Л. Г. Тишевська, О. О. Тортіка, В. М. Шейко // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр. — Харків, 2007. — Вип. 19. — С. 204–215.
98. Про седентаризацію алано-болгарського населення Дніпро-Донського межиріччя у VIII–X ст. / Олександр Тортіка // Іст. журн. — 2007. — № 1. — С. 71–79.

99. Социально-политическая и военная структура населения Северо-Западной Хазарии (конец VIII — начало IX вв.): историческая реконструкция / А. А. Тортика // Тюркологический сборник, 2006. — М., 2007. — С. 296–318.
100. Археологічні джерела та реконструкція історії Північно-Західної Хозарії: типологія і напрями використання / О. О. Тортика // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр. — Харків, 2008. — Вип. 23. — С. 46–56. — Бібліогр.: 46 назв.
101. Нападение русов на Константинополь 860 г., хазарская миссия Константина Философа и хазаро-византийские отношения в зоне Керченского пролива, Азовского моря и Нижнего Дона во второй половине IX — сер. X вв. / А. А. Тортика // Боспор Киммерийский и варварский мир в период античности и средневековья: IX Боспор. чтения, Керчь, 2008 г.: [сб. материалов конф.]. — Керчь, 2008. — С. 263–268.
102. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.01 — теорія та історія культури (галузь науки — культурологія): проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортика, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21: Культурологія: зб. проектів програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 8–44.
103. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.01 — теорія та історія культури (галузь науки — філософські науки): проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортика, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21: Культурологія: зб. проектів програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 45–64.
104. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.01 — теорія та історія культури (галузь науки — мистецтвознавство): проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортика, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21: Культурологія: зб. проектів програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 65–93.

105. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.02 — світова культура і міжнародні культурні зв'язки (галузь науки — культурологія): проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортика, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21: Культурологія: зб. проектів програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 94–141.*
106. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.04 — українська культура (галузь науки — культурологія): проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортика, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21: Культурологія: зб. проектів програма кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 142–155.*
107. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.05 — музеєзнавство. Пам'яткознавство (галузь науки — культурологія): проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортика, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21: Культурологія: зб. проектів програма кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 156–177.*
108. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.05 — музеєзнавство. Пам'яткознавство (галузь науки — історичні науки): проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортика, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21: Культурологія: зб. проектів програма кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 178–204.*
109. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.05 — музеєзнавство. Пам'яткознавство (галузь науки — мистецтвознавство): проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортика, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму*

- му України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21: Культурологія: зб. проектів програма кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 205–224.
110. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.06 — прикладна культурологія, культурні практики (галузь науки — культурологія): проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2008. — Спецвип. 21: Культурологія: зб. проектів програма кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 226–240.
111. Пути Хазарии и конечный пункт назначения хазарской миссии Константина Философа / А. А. Тортика // *Восточная Европа в древности и средневековье: XX Чтения памяти чл.-кор. АН СССР Владимира Терентьевича Пашуто, Москва, 16–18 апр. 2007 г.: материалы конф.* — М., 2008. — С. 225–230.
112. Робоча програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.05 — музеєзнавство. Пам'яtkознавство (галузь науки — культурологія) / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури; [уклад.: В. М. Шейко, С. В. Потрашков, О. О. Тортіка, М. М. Каністратенко, В. М. Ряполов]. — Харків: ХДАК, 2008. — 26 с.
113. Робоча програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.05 — музеєзнавство. Пам'яtkознавство (галузь науки — мистецтвознавство) / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури; [уклад.: В. М. Шейко, С. В. Потрашков, О. О. Тортіка, М. М. Каністратенко, В. М. Ряполов]. — Харків: ХДАК, 2008. — 24 с.
114. Типова програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.02 — світова культура і міжнародні культурні зв'язки (культурологія) / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2008. — Спецвип. 24: Культурологія: зб. типових програма кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 80–126.
115. Типова програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.01 — теорія та історія культури (культурологія) / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України:*

- зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 24: Культурологія: зб. типових програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 8–48.
116. Типова програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.01 — теорія та історія культури (галузь науки — мистецтвознавство) / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2008. — Спецвип. 24: Культурологія: зб. типових програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 49–78.
117. Типова програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.04 — українська культура (культурологія) / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2008. — Спецвип. 24: Культурологія: зб. типових програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 128–140.
118. Типова програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.05 — музеєзнавство. Пам'яткознавство (культурологія) / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2008. — Спецвип. 24: Культурологія: зб. типових програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 142–164.
119. Типова програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.05 — музеєзнавство. Пам'яткознавство (мистецтвознавство) / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2008. — Спецвип. 24: Культурологія: зб. типових програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 165–184.
120. Типова програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.06 — прикладна культурологія, культурні практики (культурологія) / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврю-

- шенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України: зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2008. — Спецвип. 24: *Культурологія: зб. типових програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів.* — С. 186–202.
121. *Хазарската мисия на Константин Философ: проблеми на съвременната научна интерпретация / Александър Тортика // Списание на Българската академия на науките.* — 2008. — № 4. — С. 49–55. — Библиогр.: 38 назв.
122. Андрей Васильевич Крыганов (1955–2008): [некролог] / А. А. Тортика // *Хазарский альманах: сб. науч. тр., посвящ. памяти В. К. Михеева / НАН Украины, Ин-т востоковедения им. А. Ю. Крымского [и др.].* — Киев; Харьков, 2009. — Т. 8. — С. 353–355.
123. Владимир Кузьмич Михеев (1937–2008): [некролог] / В. С. Аксенов, А. А. Тортика // *Хазарский альманах: сб. науч. тр., посвящ. памяти В. К. Михеева / НАН Украины, Ин-т востоковедения им. А. Ю. Крымского [и др.].* — Киев; Харьков, 2009. — Т. 8. — С. 13–15.
124. Володимир Кузьмич Міхеєв (1937–2008 рр.) / В. С. Аксьонов, В. В. Скирда, О. О. Тортіка // *Древности: харьк. ист.-археол. ежегод.: ст., публ., заметки, рец., хроника / Харьк. ист.-археол. о-во.* — Харьков, 2009. — Вып. 8. — С. 318–321.
125. *Городища СМК VIII–X ст. Верхньодонеччя та повідомлення аль Ідрісі про притоки ріки Русія й міста народу ан-нібаріа / О. О. Тортіка // П'ятнадцяті Сумцовські читання: зб. матеріалів наук. конф., присвяч. 155-й річниці з дня народж. видат. укр. вченого акад. АН України М. Ф. Сумцова, 17 квіт. 2009 р. / М-во культури і туризму України, Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. іст. музей.* — Харків, 2009. — С. 83–84.
126. *От редколлегии / А. А. Тортика // Хазарский альманах: сб. науч. тр., посвящ. памяти В. К. Михеева / НАН Украины, Ин-т востоковедения им. А. Ю. Крымского [и др.].* — Киев; Харьков, 2009. — Т. 8. — С. 5–7.
127. *Пам'яті Володимира Кузьмича Міхеєва / В. С. Аксьонов, О. О. Тортіка // Археологія.* — 2009. — № 1. — С. 121–122.
128. *Середньовічні письмові джерела та реконструкція історії Північно-Західної Хазарії: джерела християнського походження / О. О. Тортіка // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр.* — Харків, 2009. — Вип. 24. — С. 12–19. — Бібліогр.: 17 назв.
129. *Торговля Восточной Европы с мусульманскими странами и Дону-Донецкий речной путь в середине VIII — середине X вв.: историографические традиции и реальность / Мария Лобанова-Гулак, Александр Тортика // Ислам і сучасний світ: роботи учасників другого та третього*

- всеукр. конкурсів ісламознав. дослідж. молодих учених ім. А. Кримського / Всеукр. асоц. громад. орг. «Альраїд», Всеукр. громад. орг. «Укр. центр ісламознавства», Іслам. громад. культур. центр м. Києва. — Київ, 2009. — С. 167–196. — Бібліогр.: 103 назв.
130. Арабо-перська середньовічна історична та географічна література як джерело реконструкції історії Північно-Західної Хазарії / О. О. Тортика // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр. — Харків, 2010. — Вип. 30. — С. 25–37. — Бібліогр.: 38 назв.
131. Інформаційно-комунікаційний простір як відображення сучасного соціокультурного середовища / О. О. Тортика, О. Л. Біличенко // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр. — Харків, 2010. — Вип. 30. — С. 80–87. — Бібліогр.: 14 назв.
132. Проблемные аспекты определения даты обращения хазарской знати в иудаизм (в связи с интерпретацией сведений о хазарской миссии Константина Философа) / А. А. Тортика // Орієнтальні студії в Україні: до ювілею Л. В. Матвеевої: зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Ю. Кримського. — Київ, 2010. — С. 482–493. — Бібліогр.: 22 назв.
133. От редколлегии / А. А. Тортика // Хазарский альманах / НАН Украины, Ин-т востоковедения им. А. Ю. Крымского [и др.]. — Киев; Харьков, 2011. — Т. 9. — С. 5–6.
134. Робоча програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.05 – музеєзнавство. Пам'яткознавство (галузь науки — історичні науки) / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури; [уклад.: В. М. Шейко, О. О. Тортика, М. М. Каністратенко, В. М. Ряполов; під наук. ред. В. М. Шейка]. — 2-е вид., перероб. і допов. — Харків: ХДАК, 2011. — 38 с.
135. Робоча програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.05 – музеєзнавство. Пам'яткознавство (галузь науки — культурологія) / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури; [уклад.: В. М. Шейко, О. О. Тортика, М. М. Каністратенко, В. М. Ряполов; під наук. ред. В. М. Шейка]. — 2-е вид., перероб. і допов. — Харків: ХДАК, 2011. — 29 с.
136. Робоча програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.05 – музеєзнавство. Пам'яткознавство (галузь науки — мистецтвознавство) / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури; [уклад.: В. М. Шейко, О. О. Тортика, М. М. Каністратенко, В. М. Ряполов; під наук. ред. В. М. Шейка]. — 2-е вид., перероб. і допов. — Харків: ХДАК, 2011. — 26 с.
137. Указ Президента України № 489/2000 як приклад державної політики України в галузі музейництва на межі ХХ та ХХІ ст. / М. В. Тортика (Лобанова), О. О. Тортика // Сімнадцяті Сумцовські читання: зб. мате-

- ріалів наук. конф. на тему: «Комунікаційний підхід у музейній справі як відповідь на потреби соціуму» (проводяться в рамках XVII Сумцовських читань), 18 квіт. 2011 р. / М-во культури і туризму України, Упр. культури і туризму Харкоблдержадмін., Харків. іст. музей. — Харків, 2011. — С. 232–234.
138. Хозаро-єврейські документи X ст. як джерело з історії Північно-Західної Хозарії / О. О. Тортіка // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр. — Харків, 2011. — Вип. 34. — С. 45–54. — Бібліогр.: 17 назв.
139. Городища Северо-Западной Хазарии и их военно-политическое значение в VIII–X вв. / А. А. Тортіка // Восточная Европа в древности и средневековье: миграции, расселение, война как факторы политогенеза: XXIV Чтения памяти чл.-кор. АН СССР Владимира Терентьевича Пашуто, Москва, 18–20 апр. 2012 г.: материалы конф. / РАН, Ин-т всеобщ. истории. — М., 2012. — С. 252–257.
140. Історія кочових держав та об'єднань Євразії: програма навч. курсу та навч.-метод. матеріали для студентів ф-ту культурології за спец. «Музейна справа та охорона пам'яток історії і культури» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. музеєзнавства і пам'яткознавства; [уклад. Тортіка О. О.]. — Харків: ХДАК, 2012. — 56 с.
141. Наукове комплектування, облік та зберігання музейних фондів: програма навч. курсу та навч.-метод. матеріали для студентів ф-ту культурології за спец. «Музейна справа та охорона пам'яток історії і культури» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. музеєзнавства і пам'яткознавства; [уклад. Тортіка О. О.]. — Харків: ХДАК, 2012. — 47 с.
142. «Черная Булгария» трактата Константина Багрянородного «Об управлении империей» и «черные болгары» «Повести временных лет»: проблемы локализации / А. А. Тортіка // Дриновський збірник / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Центр болгаристики та балкан. дослідж. ім. Марина Дринова [та ін.]. — Харків; Софія, 2012. — Т. 5. — С. 23–31. — Библиогр.: 40 назв.
143. География и топография городищ салтово-маяцкой культуры Верхнего Подонцовья в контексте исторических реконструкций / А. А. Тортіка // II Бахчисарайские научные чтения памяти Е. В. Веймарна: тез. докл. и сообщ., 3–7 сент. 2013 г. / Бахчисарайский ист.-культур. заповедник. — Бахчисарай, 2013. — С. 44–45.
144. От редколлегии / А. А. Тортіка // Хазарский альманах / НАН Украины, Ин-т востоковедения им. А. Ю. Крымского [и др.]. — Киев; Харьков, 2013. — Т. 11. — С. 4–5.
145. Подготовка специалистов в области музейного дела на факультете культурологии ХГАК 1989–2013 гг. / А. А. Тортіка // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр. — Харків, 2013. — Вип. 40. — С. 199–206.

146. Стратегия обороны или нападения?: городища лесостепного варианта СМК VIII–X вв. и их роль в системе хазарского влияния в регионе / А. А. Тортика // Памяти Н. В. Черниговой: к 10-летию со дня смерти: сб. науч. ст. — Харьков; Богодухов, 2013. — С. 91–105.
147. Теория коммуникации как методологическая основа современной музейной деятельности / М. В. Тортика (Лобанова), А. А. Тортика // Проблеми музеєзнавства, збереження та відновлення історичної пам'яті: матеріали всеукр. наук.-теорет. конф., 14–15 трав. 2014 р. / М-во культури України, Департамент культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. держ. акад. культури. — Харків: ХДАК, 2014. — С. 4–5.
148. Тюрко-болгарське майбутнє або слов'янське минуле: деякі тенденції в етнічній самоідентифікації сучасних болгар / О. О. Тортика // Вісн. Харків. держ. акад. культури: зб. наук. пр. — Харків, 2014. — Вип. 44. — С. 22–27. — Бібліогр.: 11 назв.
149. Витоки концепції музейної комунікації та її інтепретація в сучасному соціокультурному просторі / О. О. Тортика, М. В. Тортика (Лобанова) // Двадцять перші Сумцовські читання: зб. матеріалів Всеукр. наук. конф. «Музей у глобальному світі: інновації та збереження традицій», присвяч. 95-річчю з часу заснування Харків. іст. музею, 17 квіт. 2015 р. / М-во культури України, Департамент культури і туризму Харків. облдержадмін, Харків. іст. музей. — Харків, 2015. — С. 128–132. — Бібліогр.: 10 назв.
150. Политические центры Хазарского Каганата и территория расселения этнических хазар на ранних этапах его истории (сер. VII — нач. VIII вв.) / А. А. Тортика // Материалы по археологии, истории и этнографии Таврии: сб. науч. тр. — Симферополь, 2015. — Вып. 20. — С. 369–394.

Сост.: В. С. Аксёнов, С. В. Евсеенко, В. М. Ряполов